

CUPRINS

Listă de abrevieri	5
CAPITOLUL I. INTRODUCERE ÎN DREPTUL MUNCII	19
I. Semnificația dreptului muncii	19
I.1. Identitatea dreptului muncii	19
I.2. Conceptul juridic de muncă	20
I.3. Definiția dreptului muncii	21
I.4. Dreptul muncii și activitatea economică	22
II. Raporturile juridice individuale de muncă	23
II.1. Raporturile juridice de muncă. Terminologie	23
II.2. Caracteristicile definitorii ale raporturilor juridice de muncă	25
II.3. Formele raporturilor juridice de muncă	27
II.4. Raporturile juridice de serviciu ale funcționarilor publici	28
II.5. Raporturile juridice de serviciu ale polițiștilor	32
II.6. Raporturile juridice de serviciu ale militarilor	41
II.7. Raporturile juridice de serviciu ale magistraților	43
III. Izvoarele dreptului muncii	44
IV. Principiile fundamentale ale dreptului muncii	50
V. Dreptul muncii – parte componentă a sistemului juridic	56
V.1. Relația juridică dintre dreptul muncii și dreptul civil	56
V.2. Relația juridică dintre dreptul muncii și dreptul procesual civil	57
V.3. Relația juridică dintre dreptul muncii și dreptul securității sociale	57
V.4. Relația juridică dintre dreptul muncii și dreptul penal	57
V.5. Relația juridică dintre dreptul muncii și dreptul procesual penal	58
V.6. Relația juridică dintre dreptul muncii și dreptul administrativ	58
V.7. Relația juridică dintre dreptul muncii și dreptul financiar	58
CAPITOLUL II. DREPTUL INTERNAȚIONAL AL MUNCII	59
A. ORGANIZAȚIA INTERNAȚIONALĂ A MUNCII ȘI INFLUENȚA SA ASUPRA DREPTULUI MUNCII DIN ROMÂNIA	59
I. Organizația Internațională a Muncii – considerații generale și rolul său în evoluția reglementărilor relațiilor de muncă	59
II. Componenta, structura și competența Organizației Internaționale a Muncii	62
II.1. Componenta organizației internaționale a muncii	62
II.2. Tripartitismul – principiul fundamental	62
II.3. Structura internă a organizației internaționale a muncii	62
II.4. Competența organizației internaționale a muncii	63

III. Activitatea Organizației Internaționale a Muncii	64
III.1. Elaborarea și controlul aplicării instrumentelor organizației internaționale a muncii și a altor documente	64
III.2. Activitatea de cooperare și asistență tehnică	65
III.3. Activitatea de informare și cercetare științifică	66
IV. Modalități de lucru ale Organizației Internaționale a Muncii	66
IV.1. Probleme ale elaborării convențiilor și recomandărilor organizației internaționale a muncii	67
IV.2. Probleme ale aplicării convențiilor și recomandărilor organizației internaționale a muncii	67
IV.3. Problematica normelor organizației internaționale a muncii în procesul mondializării	68
V. Influența normelor Organizației Internaționale a Muncii asupra legislației interne a statelor membre	68
V.1. Influența în funcție de structura economică, politica socială, nivelul și ritmul dezvoltării unui stat	69
V.1.1. <i>Influența instrumentelor prin raportare la numărul ratificărilor înregistrate</i>	69
V.1.2. <i>Influența convențiilor neratificate și a recomandărilor Organizației Internaționale a Muncii</i>	69
V.1.3. <i>Influența normelor Organizației Internaționale a Muncii și sensul pozitiv de îmbunătățire a legislației interne</i>	69
V.1.4. <i>Influența instrumentelor Organizației Internaționale a Muncii pe diverse planuri</i>	70
V.2. Influența organizației internaționale a muncii pe state și zone geografice	70
VI. România și Organizația Internațională a Muncii în perioada 1919 – până în prezent	70
VII. Conținutul Normelor (Convenții și Recomandări) Organizației Internaționale a Muncii și legislația română	73
VII.1. Codul internațional al muncii	73
VII.2. Drepturile fundamentale ale omului	73
VII.2.1. <i>Libertatea sindicală</i>	73
VII.2.2. <i>Libertatea muncii – reglementată prin două convenții</i>	74
VII.2.3. <i>Egalitatea de șanse și tratament – cu 3 convenții în domeniu, ultima</i>	74
VII.3. Ocuparea forței de muncă. Resursele umane	75
VII.4. Condițiile de muncă	75
VII.4.1. <i>Salariul</i>	75
VII.4.2. <i>Durata muncii</i>	76
VII.4.3. <i>Repausul săptămânal</i>	76
VII.4.4. <i>Concediul plătit</i>	77
VII.4.5. <i>Securitatea și igiena muncii</i>	77
VII.4.6. <i>Securitatea socială</i>	78
VII.4.7. <i>Protecția unor categorii de lucrători/salariați</i>	78
VII.4.8. <i>Inspecția și administrarea muncii</i>	79

<i>VII.4.9. Normele Organizației Internaționale a Muncii și Tripartitismul</i>	80
<i>VII.4.10. Muncitorii imigranți</i>	80
<i>VII.4.11. Categoriile particulare de lucrători</i>	81
VIII. Activitățile și direcțiile de acțiune ale Organizației Internaționale a Muncii în procesul actual de transformare economico-socială din lumea contemporană.	81
VIII.1. Obiectivele strategice ale organizației internaționale a muncii	81
VIII.2. Securitatea economică și socială în secolul XXI	81
VIII.3. Accesul la o muncă decentă și productivă	82
B. DREPTUL COMUNITAR AL MUNCII	83
I. Noțiuni generale	83
I.1. Constituirea și extinderea uniunii europene	83
I.2. Scurtă caracterizare a dreptului comunitar	84
I.3. Caracteristici ale sistemului juridic comunitar	88
II. Reglementări comunitare în Dreptul muncii	90
II.1. Libera circulație a persoanelor și a forței de muncă	90
II.2. Obligația de informare	92
II.3. Protecția tinerilor în muncă	93
II.4. Principiul egalității de șanse	93
II.5. Condițiile de muncă	95
II.6. Timpul de lucru	96
II.7. Munca cu timp parțial	97
II.8. Munca pe durată determinată	97
II.9. Munca prin agent de muncă temporar	98
II.10. Securitatea socială	98
II.11. Detașarea lucrătorilor în cadrul prestațiilor de servicii (Legea nr. 44/2006)	99
II.12. Transfer de întreprindere sau părți de întreprindere	99
II.13. Concedieri colective	100
II.14. Protecția lucrătorilor în caz de insolvabilitate a angajatorului	100
II.15. Șomaj și ocupare	101
CAPITOLUL III. FORMAREA PROFESIONALĂ	102
I. Noțiunea de formare profesională	102
I.1. Accepțiunile termenului de „formare profesională”	102
I.2. Definiția și conținutul formării profesionale	103
I.3. Formarea profesională – instituție juridică complexă	104
I.4. Fazele formării profesionale	107
II. Formarea profesională inițială	109
II.1. Garanții juridice ale dreptului la învățătură	109
II.2. Structura sistemului național de învățământ	110
II.3. Contractul de ucenicie la locul de muncă (art. 208-210 din codul muncii)	121
III. Formarea profesională continuă	127
III.1. Educația permanentă	127
III.2. Reguli generale privind formarea profesională a adulților	127

III.3. Organizarea formării profesionale a adulților	129
III.4. Autorizarea furnizorilor de formare profesională	131
III.5. Evaluarea și certificarea formării profesionale a adulților	133
III.6. Finanțarea formării profesionale a adulților	133
III.7. Actul adițional la contractul de muncă privind pregătirea profesională	134
III.8. Masteratul	135
III.9. Doctoratul	139
IV. Contracte speciale de formare profesională	159
IV.1. Contractul de calificare profesională	161
IV.2. Contractul de adaptare profesională	163
V. Reglementare și organisme europene privind formarea profesională	165
V.1. Reglementare	165
V.2. Organisme europene	167
VI. Elemente definitorii privind formarea profesională pe plan european	169
VI.1. Elemente definitorii	169
VI.2. Principiile generale ale formării profesionale	170
VII. Obiectivele planului de formare profesională la nivel european	171
VII.1. Reglementare	171
VII.2. Obiective	171
CAPITOLUL IV. CONTRACTUL INDIVIDUAL DE MUNCĂ	178
I. Semnificația contractului individual de muncă	178
I.1. Semnificația contractului individual de muncă	178
I.2. Trăsăturile caracteristice ale contractului individual de muncă	182
I.3. Repere internaționale	186
II. Încheierea contractului individual de muncă	187
II.1. Terminologie	187
II.2. Clasificarea condițiilor la încheierea contractului individual de muncă	187
II.3. Capacitatea juridică a persoanei care urmează a fi încadrată	189
II.4. Incompatibilități la încadrarea în muncă	192
II.5. Capacitatea juridică a angajatorului	194
II.6. Consimțământul părților la încheierea contractului individual de muncă	195
II.7. Obiectul și cauza contractului de muncă	197
II.8. Înregistrarea contractelor individuale de muncă	199
II.9. Condițiile prelabile încheierii contractului individual de muncă	201
II.9.1. Examenul medical	201
II.9.2. Verificarea prelabilă a aptitudinilor profesionale și personale. Condiții de studii și vechime	202
II.9.3. Perioada de probă sau termenul de încercare și stagiul	204
II.9.4. Condiții speciale pentru încadrarea în muncă	206
II.10. Durata contractului individual de muncă	214
III. Conținutul contractului individual de muncă	214
IV. Cumulul de funcții în România	222
V. Executarea contractului individual de muncă	238
VI. Modificarea contractului individual de muncă	241

VII. Suspendarea contractului individual de muncă	247
VIII. Încetarea contractului individual de muncă	253
IX. Formele contractului individual de muncă	262
IX.1. Contractul de muncă pe durată nedeterminată	262
IX.2. Contractul de muncă pe durată determinată	263
IX.3. Munca prin agent de muncă temporară	265
IX.4. Contractul individual de muncă cu timp parțial	268
IX.5. Munca la domiciliu (art. 108-110 din Codul muncii și Convenția organizației internaționale a muncii nr. 177/2006)	269
CAPITOLUL V. CONTRACTUL COLECTIV DE MUNCĂ	271
I. Conceptul de contract colectiv de muncă	271
I.1. Definiții ale contractului colectiv de muncă	271
I.2. Terminologia „contractului colectiv de muncă”	273
I.3. Regimul juridic a contractului colectiv de muncă	274
I.4. Caracterele contractului colectiv de muncă	275
I.5. Importanța contractului colectiv de muncă	275
I.6. Categoriile de contracte colective de muncă și conținutul acestora	276
II. Conținutul contractului colectiv de muncă	277
II.1. Clauze comune tuturor categoriilor de contracte colective de muncă	277
II.2. Conținutul contractului colectiv de muncă	279
III. Negocierea și încheierea contractului colectiv de muncă	280
III.1. Noțiunea negocierii colective	280
III.2. Funcțiile negocierii colective	281
III.3. Patronatul și reprezentarea acestuia la negocierea colectivă	282
III.4. Salariații și reprezentarea acestora la negocierea colectivă	283
III.5. Procedura negocierii	284
III.6. Facultatea încheierii contractului colectiv de muncă	286
III.7. Nulitatea clauzelor contractuale	287
IV. Durata și forma contractului colectiv de muncă	287
IV.1. Durata contractului colectiv de muncă	287
IV.2. Forma contractului colectiv de muncă	287
V. Înregistrarea și publicitatea contractului colectiv de muncă	288
V.1. Înregistrarea contractului colectiv de muncă	288
V.2. Publicitatea contractului colectiv de muncă	290
VI. Efectele contractului colectiv de muncă	290
VI.1. Contractul colectiv de muncă – izvor de drept	290
VI.2. Sfera salariaților supuși efectelor contractului colectiv de muncă	290
VI.3. Influența contractului colectiv de muncă asupra contractului individual de muncă	291
VI.4. Obligatorietatea executării contractului colectiv de muncă	291
VI.5. Interpretarea contractului colectiv de muncă	292
VII. Modificarea contractului colectiv de muncă	293
VIII. Încetarea contractului colectiv de muncă	294

CAPITOLUL VI. DIALOGUL SOCIAL ÎN ROMÂNIA	296
I. Patronatul	296
I.1. Noțiunea de patron	296
I.2. Dreptul de asociere al patronilor și necesitatea acestuia	297
I.3. Temeiul legal privind organizarea asociațiilor patronale	298
I.4. Organizațiile patronale din țara noastră	298
I.5. Constituirea, organizarea și funcționarea patronatelor, potrivit Legii nr. 62/2011	299
I.5.1. <i>Constituire și organizare</i>	299
I.5.2. <i>Constituirea, organizarea, funcționarea și dizolvarea patronatelor</i>	300
I.5.3. <i>Personalitatea juridică a patronatului</i>	300
I.5.4. <i>Drepturile și obligațiile patronatelor</i>	303
I.5.5. <i>Patrimoniul și finanțarea</i>	304
I.5.6. <i>Dizolvarea patronatelor</i>	304
I.5.7. <i>Organizații patronale europene și internaționale</i>	304
II. Sindicatele	305
II.1. Definiția și trăsăturile sindicatelor	305
II.1.1. <i>Definiția sindicatelor</i>	305
II.1.2. <i>Trăsăturile caracteristice ale sindicatelor</i>	306
II.2. <i>Libertatea sindicală</i>	308
II.2.1. <i>Noțiunea</i>	308
II.2.2. <i>Izvoarele libertății sindicale</i>	308
II.2.3. <i>Libertatea sindicală individuală</i>	309
II.2.4. <i>Categorii de persoane care se pot sindicaliza</i>	310
II.2.5. <i>Categorii de persoane care nu se pot sindicaliza</i>	311
II.2.6. <i>Libertatea sindicală colectivă</i>	312
II.3. Raporturile sindicatelor cu patronatul	312
II.4. Raporturile sindicatelor cu autoritățile publice	313
II.5. Protecția și garantarea libertății sindicale în dreptul intern și în documentele internaționale	314
II.6. Regimul juridic al sindicatelor	315
II.6.1. <i>Constituirea sindicatelor</i>	315
II.6.2. <i>Activitatea sindicală</i>	317
II.6.3. <i>Pluralismul sindical</i>	317
II.7. Asocierea și afilierea sindicală	318
II.8. Democrația și disciplina sindicală	318
II.9. Dizolvarea și reorganizarea sindicatelor	319
II.10. Acțiunea sindicală	320
II.11. Reprezentanții salariaților	321
III. Parteneriatul Social și Tripartitismul	322
III.1. Noțiune	322
III.2. Tripartitismul – instrument al dialogului social	322
III.3. Domeniile de acțiune ale parteneriatului social	323
III.4. Organisme tripartite	324

IV. Rolul statului pe piața muncii și în relațiile de muncă	325
IV.1. Noțiunea de „piața muncii”	325
IV.2. Necesitatea intervenției statului pe piața muncii și în relațiile de muncă	326
IV.3. Domeniile de acțiune a statului în relațiile de muncă	327
IV.3.1. <i>Prezentare generală</i>	327
IV.3.2. <i>Activitatea legislativă</i>	327
IV.3.3. <i>Stimularea dezvoltării economice</i>	329
IV.3.4. <i>Formarea profesională</i>	330
IV.3.5. <i>Stimularea ocupării forței de muncă</i>	331
IV.3.6. <i>Repartizarea în muncă</i>	332
IV.3.7. <i>Permisele de muncă</i>	332
IV.3.8. <i>Încadrarea lucrătorilor români în străinătate</i>	332
V. Inspecția Muncii	334
V.1. Natura juridică a inspecției muncii	334
V.2. Organizarea și funcționarea inspecției muncii	334
V.3. Obiectivele principale ale inspecției muncii	336
V.4. Atribuțiile inspecției muncii	336
V.5. Inspectorii de muncă	340
V.6. Contestarea măsurilor luate de inspectorii de muncă	342
VI. Organe cu atribuții în domeniul muncii și al relațiilor de muncă	342
VI.1. Ministerul muncii familiei și protecției sociale	342
VI.2. Consiliul național tripartit pentru dialog social	348
VI.3. Direcțiile generale pentru dialog, familie și solidaritate socială	349
CAPITOLUL VII. TIMPUL DE MUNCĂ ȘI TIMPUL DE ODIHNĂ	351
I. Noțiunea și clasificarea timpului de muncă	351
I.1. Durata normală a timpului de muncă	351
I.2. Durata redusă a timpului de muncă	353
I.3. Timpul de muncă peste durata normală (munca suplimentară)	355
I.4. Munca în timpul nopții	356
I.5. Timpul de muncă în unele activități cu condiții speciale	357
I.6. Munca în tură continuă, turnus și alte forme specifice	357
I.7. Munca prestată peste programul de muncă de către persoane cu funcții de conducere	358
II. Formele timpului de odihnă, altele decât concediul	358
II.1. Pauza de masă	358
II.2. Timpul de odihnă între două zile de muncă	359
II.3. Repausul săptămânal	359
II.4. Zilele de sărbători legale și alte zile în care nu se lucrează	359
III. Concediul de odihnă	360
III.1. Durata concediului de odihnă (de bază)	361
III.2. Condițiile dobândirii și exercitării dreptului la concediul de odihnă	364
III.3. Programarea și efectuarea concediului de odihnă	364
III.4. Indemnizația de concediu	365
III.5. Rechemarea din concediu	366
III.6. Compensarea în bani a concediului de odihnă	367

CAPITOLUL VIII. SALARIZAREA	368
I. Noțiunea, elementele și categoriile de salarii	368
I.1. Noțiunea de salariu	368
I.2. Elementele salariului	369
I.3. Salariul nominal și salariul real	369
I.4. Salariul minim brut pe țară	370
II. Noțiunea și principiile sistemului de salarizare	373
II.1. Noțiunea sistemului de salarizare	373
II.2. Principiile sistemului de salarizare	374
II.3. Indexarea și compensarea salariilor	375
II.4. Confidențialitatea salariilor	377
III. Modalitățile de salarizare	377
III.1. Salarizarea prin negociere	377
III.2. Salarizarea personalului din autoritățile publice și instituțiile publice	379
IV. Plata salariilor	387
IV.1. Condiții privind plata salariilor	387
IV.2. Impozitul pe veniturile din salarii	389
IV.3. Contribuția de asigurări sociale	392
IV.4. Contribuția pentru asigurările sociale de sănătate	393
IV.5. Contribuția la fondul privind ajutorul de șomaj	393
IV.6. Contribuția la fondul special de solidaritate socială pentru persoanele cu handicap	394
IV.7. Fondul de garantare pentru plata creanțelor salariale	394
CAPITOLUL IX. SĂNĂTATEA ȘI SECURITATEA ÎN MUNCĂ	395
I. Conceptul de sănătate și securitate în muncă	395
II. Organizarea sănătății și securității în muncă	398
II.1. Noțiuni generale	398
II.2. Obligații ale salariaților	400
II.3. Atribuții ale Ministerului Muncii, Familiei, Protecției sociale și Persoanelor Vârștnice	401
II.4. Atribuții ale inspectorilor de muncă	402
II.5. Atribuții ale ministerului sănătății publice	402
II.6. Atribuții ale sindicatelor în domeniul sănătății și securității în muncă	403
II.7. Organizarea compartimentului de sănătate și securitate în muncă la nivelul unității	404
II.8. Organizarea serviciilor medicale în unități	404
II.9. Organizarea comitetului de sănătate și securitate în muncă	405
II.10. Autorizarea funcționării persoanelor juridice și fizice din punct de vedere al securității și sănătății în muncă	407
II.11. Finanțarea cheltuielilor de sănătate și securitate în muncă	408
III. Regimul juridic al securității și sănătății în muncă	409
III.1. Precizări prelabile	409
III.2. Normele generale de sănătate și securitate în muncă	409
III.3. Normele specifice de securitate a muncii	410

III.4. Norme metodologice de sănătate și securitate în muncă	413
III.5. Cadru de acordare și utilizare a echipamentului individual de protecție	413
III.6. Instrucțiunile proprii de securitate a muncii și igienă a muncii	414
IV. Activități specifice ale angajatorului privind sănătatea și securitatea în muncă	414
IV.1. Considerații generale	414
IV.2. Cercetări și proiectări privind sănătatea și securitatea în muncă	415
V. Acordarea echipamentelor și materialelor de protecție.....	416
V.1. Echipamentul de protecție și echipamentul de lucru.....	416
V.2. Materiale igienico-sanitare.....	419
V.3. Alimentația de protecție	419
VI. Accidentele de muncă	419
VI.1. Definiția accidentului de muncă	419
VI.2. Elementele accidentului de muncă	420
VI.3. Clasificarea accidentelor de muncă	423
VI.4. Declararea accidentelor de muncă	423
VI.5. Cercetarea accidentelor de muncă	425
VI.6. Înregistrarea și evidența accidentelor de muncă	431
VI.7. Comunicarea, cercetarea, înregistrarea și declararea evenimentelor produse în afara granițelor României	433
VI.8. Comunicarea și cercetarea evenimentelor produse pe teritoriul României în care sunt implicați cetățeni străini aflați în îndeplinirea atribuțiilor de serviciu.....	435
VII. Bolile profesionale	436
VII.1. Noțiunea de boală profesională	436
VII.2. Enumerarea bolilor profesionale	437
VII.3. Declararea, cercetarea și evidența bolilor profesionale.....	438
VIII. Răspunderea juridică pentru încălcarea dispozițiilor legale referitoare la sănătatea și securitatea în muncă	440
VIII.1. Răspunderea disciplinară	440
VIII.2. Răspunderea contravențională	440
VIII.3. Răspunderea patrimonială a unității pentru prejudiciile cauzate personalului prin accidente de muncă și boli profesionale	441
VIII.4. Răspunderea unității pentru prejudiciile cauzate prin accidente de muncă și boli profesionale în cazuri speciale.....	441
VIII.5. Răspunderea civilă delictuală pentru prejudiciile cauzate prin accidente de muncă și boli profesionale	442
CAPITOLUL X. RĂSPUNDEREA JURIDICĂ	444
I. Aspecte generale privind răspunderea juridică	444
I.1. Conceptul de răspundere juridică	444
I.2. Noțiunea răspunderii juridice	444
I.3. Trăsăturile răspunderii juridice.....	445
I.4. Principiile răspunderii juridice	446
I.5. Raportul juridic de răspundere	447

I.6. Obiectul raportului juridic de răspundere	448
I.7. Conținutul raportului juridic de răspundere.....	448
I.8. Condițiile răspunderii juridice	448
I.9. Fundamentul răspunderii juridice	449
II. Răspunderea disciplinară.....	449
II.1. Noțiunea de disciplină a muncii	449
II.2. Caracterizarea, trăsăturile și condițiile răspunderii disciplinare.....	450
II.3. Cauzele de exonerare a răspunderii disciplinare	454
II.4. Sancțiunile disciplinare	454
II.4.1. <i>Considerații generale privind sancțiunile disciplinare</i>	454
II.4.2. <i>Clasificarea sancțiunilor disciplinare</i>	455
II.4.3. <i>Sancțiunile disciplinare generale</i>	456
II.4.4. <i>Procedura aplicării și executării sancțiunilor disciplinare</i>	458
II.4.4.1. Cercetarea abaterii disciplinare	458
II.4.4.2. Ascultarea salariatului și verificarea apărării acestuia.....	459
II.4.4.3. Dozarea sancțiunii	460
II.4.4.4. Procedura obligatorie de constatare a abaterii și de aplicare a sancțiunii.....	460
II.4.4.5. Organele competente să aplice sancțiunile disciplinare	461
II.4.4.6. Executarea sancțiunilor disciplinare.....	463
II.4.4.7. Căile de atac împotriva sancțiunilor disciplinare.....	463
III. Răspunderea patrimonială	464
III.1. Noțiuni introductive	464
III.2. Condițiile răspunderii patrimoniale	464
III.2.1. <i>Calitatea de salariat la unitatea păgubită</i>	465
III.2.2. <i>Existența unui contract individual de muncă valabil încheiat</i>	466
III.2.3. <i>Fapta ilicită și personală a celui încadrat, săvârșită în legătură cu munca sa</i>	467
III.2.4. <i>Prejudiciul</i>	468
III.2.4.1. <i>Raportul de cauzalitate între fapta ilicită și prejudiciu</i>	469
III.2.4.2. <i>Vinovăția</i>	469
III.2.5. <i>Modalitatea de recuperare a prejudiciului</i>	470
III.2.6. <i>Termenele de jurisdicție a muncii</i>	470
IV. Răspunderea contravențională.....	471
IV.1. Considerații generale privind răspunderea contravențională.....	471
IV.2. Contravenții prevăzute în Codul muncii.....	473
IV.3. Contravenții prevăzute în legi speciale.....	476
V. Răspunderea penală	483
V.1. Precizări prealabile.....	483
V.2. Considerații generale privind răspunderea penală. Cauze care înlătură răspunderea penală	485
V.3. Infrațiuni prevăzute în Codul muncii	486
V.4. Infrațiuni prevăzute în legi speciale	490

CAPITOLUL XI. CONFLICTELE DE MUNCĂ	491
I. Noțiunea și trăsăturile caracteristice ale conflictelor de muncă	491
I.1. Noțiune	491
I.2. Trăsături caracteristice	491
II. Conflictelor colective de muncă	492
II.1. Definiția și trăsăturile conflictelor colective de muncă	492
II.2. Revendicările ce nu pot constitui obiect al conflictelor colective de muncă	493
II.3. Situațiile în care pot fi declanșate conflictelor colective de muncă	494
II.4. Nivelurile unde pot avea loc conflictelor colective de muncă	495
II.5. Sesizarea unității în situația existenței premiselor declanșării unui conflict colectiv de muncă	496
II.6. Concilierea conflictelor colective de muncă	497
II.7. Medierea conflictelor de interese	499
II.8. Arbitrajul conflictelor colective de muncă	501
III. Greva	504
III.1. Semnificația grevei	504
III.2. Dreptul la grevă și limitele lui	506
III.3. Clasificarea grevelor	508
III.4. Greva de avertisment	508
III.5. Greva de solidaritate	509
III.6. Declararea grevei	510
III.7. Interdicții și restricții în declararea grevei	511
III.8. Desfășurarea grevei	513
III.9. Încetarea grevei	514
III.10. Răspunderea juridică pentru nerespectarea normelor legale privind greva	515
IV. Conflictelor individuale de muncă	519
IV.1. Noțiunea conflictelor individuale de muncă	519
IV.2. Clasificarea conflictelor individuale de muncă	520
IV.3. Părțile conflictelor individuale de muncă	520
CAPITOLUL XII. JURISDICȚIA MUNCII	522
I. Aspecte generale privind jurisdicția muncii	522
I.1. Noțiunea de jurisdicție a muncii	522
I.2. Părțile în conflictul de muncă	523
I.3. Termenele de sesizare a instanței	526
I.4. Competența jurisdicțională în soluționarea conflictelor de muncă	527
I.5. Noile tribunale de muncă și compunerea instanței în conflictelor de muncă	530
II. Soluționarea conflictelor de muncă	533
II.1. Reguli speciale de procedură în soluționarea conflictelor de muncă	533
II.2. Căile de atac	536